

NORGE UNDER KORONAPANDEMIEN

Norge under koronapandemien er en oversikt over utbredelsen av sars-CoV-2 i Norge og tiltakene mot smitte som ble innført i landet. Det første bekreftede smittetilfellet i Norge var en kvinne i Tromsø 26. februar 2020. I dagene etter ble det registrert nye tilfeller over hele landet, og mange tilfeller kunne spores til nordmenn som hadde vært på ferie i berørte områder i Nord-Italia og Østerrike. 11. mars omdefinerte WHO sykdomsutbruddet fra en epidemi til en pandemi, et utbrudd som er internasjonalt og ute av kontroll. 26. mars 2020 passerte antall bekreftede tilfeller i Norge 3 000. 6. april erklærte helse- og omsorgsminister Bent Høie at koronavirus epidemien var under kontroll, da tall fra Folkehelseinstituttet viste at hver koronasmittet i Norge sannsynligvis smittet i gjennomsnitt 0,7 andre personer.

Da pandemien nådde Norge i første halvdel av mars 2020, innførte regjeringen de strengeste og mest omfattende tiltakene i Norge siden andre verdenskrig. Blant annet stengte landets skoler og barnehager ned, og det samme gjorde en rekke bedrifter og servicenæringer. Nedstengningen førte til en øyeblikkelig massiv økning i arbeidsledighet og permitteringer, og hundretusener jobbet hjemmefra, per hjemmekontor eller hjemmeundervisning. Bruken av kollektivtrafikk og bilkjøring gikk kraftig ned.

Utover våren og sommeren ble flere av de inngripende tiltakene fjernet, og dagliglivet gikk delvis tilbake til normalen på forsommeren. Fremdeles var det imidlertid flere store og omfattende restriksjoner, blant annet innen kultur og idrett.

Fra 15. juli 2020 gjenåpnet regjeringen grensene, slik at turister og andre utlendinger kunne komme inn i landet. Samtidig kunne nordmenn dra utenlands til flere land med lav smitte. Gjennom pandemien hadde nordmenn også tidligere kunne dratt utenlands, men dette var blitt sterkt frarådet av regjeringen og helsemyndighetene. Få flygninger og manglende reiseforsikrings-dekning gjorde også at svært få dro ut av landet.

Den økende trafikken over landegrensen i juli 2020 førte til en økning i antall smittetilfeller i månedsskiftet juli–august. Blant annet var det flere omfattende, lokale smitteutbrudd i blant annet Moss, Indre Østfold og Osloregionen. Økningen i smitten gjorde at regjeringen bremsset gjenåpningstakten, og gjeninnførte nye tiltak.

Høsten 2020 og vinteren/våren 2021 gikk deler av Norge inn i en større sosial nedstengning som rammet de store byene spesielt hardt, da smittetallene igjen begynte å stige. Gjennom forsommeren og sommermånedene sank imidlertid smittetallene i takt med at vaksineringen skjøt fart, og lørdag 25. september 2021 klokken 16:00 gikk Norge tilbake til en normal hverdag med økt beredskap. Forventet levealder gikk ned i de fleste rike land under pandemien, unntatt i Norge og Danmark der den gikk litt opp.

Grensekontroll og reiserestriksjoner

I Norge fikk helsepersonell som jobbet med pasientbehandling fra 12. mars forbud mot å forlate Norge, både på tjenestereiser og privatreiser. Samme dag ble det bestemt at alle som kom fra reiser utenom Sverige og Finland skulle settes i karantene, uavhengig om de hadde

symptomer eller ikke, med tilbakevirkende kraft regnet fra 27. februar. Det ble 14. mars 2020 kunngjort at flyplasser og havner ville bli stengt og at det ville bli innført utstrakt grensekontroll. Fra 17. mars gjaldt karantenekravet også reisende fra Sverige og Finland, men dette kravet hadde ikke tilbakevirkende kraft.

I et ekstraordinært statsråd vedtok regjeringen 15. mars av hensyn til folkehelsen å bortvise utlendinger uten oppholdstillatelse i Norge. Forskriften rammet i første rekke turister i Norge. EØS-borgere, som rumenske tiggere og utlendinger med oppholdstillatelse i Norge, ville ikke omfattes av den nye regelen. Det ville heller ikke utlendinger som søker asyl i Norge, eller personer som har et særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller av andre sterke velferdshensyn bør få bli.

Avinor stengte de ni flyplassene Vardø, Berlevåg, Sørkjosen, Stokmarknes, Svolvær, Mo i Rana, Mosjøen, Førde og Sandane. Ferjeselskapene som hadde seilinger mellom Norge og Danmark, stengte de fleste av sine ruter. Også ferjene Oslo–Kiel ble innstilt fra 14. mars.

Fra 18. januar 2021 bestemte Regjeringen seg for innføre obligatorisk testing på grensen for personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt.

Stenging av skoler og barnehager

Bø kommune stengte sine fire skoler 9. mars. De neste dagene bestemte flere kommuner å stenge skoler og barnehager, og 12. mars kunngjorde regjeringen at alle skoler, barnehager og andre utdanningsinstitusjoner i landet skulle holdes stengt fra 12. mars klokka 18:00 til og med 26. mars. Den 24. mars ble stengingen forlenget til 13. april (over påske). Regjeringen påla institusjonene å gi omsorg for barn med foreldre med jobber i kritiske samfunnsfunksjoner. Det samme gjaldt for barn med særlige omsorgsbehov som ikke kunne ivaretas når barnehage, skole eller andre dagtilbud var stengt.

Den 7. april kunngjorde regjeringen at barnehager kunne gjenåpnes fra og med 20. april, og barneskoler fra første til fjerde trinn og skolefritidsordningen kunne gjenåpnes fra og med 27. april. Den 15. april lanserte Utdanningsdirektoratet konkrete råd om smittevern i barnehager og den 20. april for skoler. Den 25. mars ble det bestemt at det i 2020 ikke skulle avholdes eksamen i grunnskolen og ikke skulle avholdes skriftlig eksamen på videregående skole.

Den 21. april bestemte regjeringen at alle muntlige, muntlig-praktiske og praktiske eksamener i videregående skole skulle avlyses våren 2020.

Den 7. mai ble det kunngjort at elevene i 5.–10. klasse og videregående skoler ville kunne starte på skolen mandag 11. mai.